

College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente De Bilt
t.a.v. Wethouder mevrouw A.E. Brommersma
Postbus 300
3720 AH BILTHOVEN

Maartensdijk, 13 juli 2017

Onderwerp: Advies Notitie Financiële Resultaten Sociaal Domein 2016

Per e-mail vooruit

Geachte mevrouw Brommersma,

Ten aanzien van het Sociaal Domein zijn recentelijk twee belangrijke documenten verschenen te weten:

-Kadernota 2018 – 2021.

-Nota Financiële Resultaten Sociaal Domein 2016 / Specificatie en Verklaring.

Na lezing van beide documenten hebben wij een aantal vragen.

1 Kadernota 2018 - 2021

In de Kadernota worden de financiële kaders vastgelegd voor de nieuwe meerjarenbegroting. Wensen voor nieuwe investeringen en exploitatie-uitgaven worden afgezet tegen de beschikbare financiële ruimte.

Het College schetst over het algemeen een positief beeld van de ontwikkelingen: de economie groeit, de werkloosheid daalt en de komende jaren worden forse voordelen verwacht in de algemene uitkering. Er is sprake van een gezonde financiële positie.

Het sociale domein wordt echter nog steeds als risicovol vol gezien. Onder andere door het vormen van een financiële muur om het sociale domein probeert het College deze risico's te beheersen.

Hierover schrijft u het volgende:

“In de kadernota 2017 hebben wij financiële risico's aangekondigd in het sociaal domein. Deze risico's waren gebaseerd op de dalende Rijksbudgetten. Ons uitgangspunt is om de kosten van sociaal domein te dekken binnen de beschikbare budgetten. Het is de vraag in hoeverre de kosten in de zelfde mate afnemen als het beschikbare budget. Hierdoor zijn de risico's met betrekking tot het sociale domein behoorlijk. Het totale risicoprofiel is ingeschat op € 7,5 mln. waarbij structurele risico's tweemaal zijn meegenomen”.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:

- 1A Naar onze mening is er sprake van een wel erg hoog risicoprofiel van € 7.5 mln.
-Kunt U de hoogte hiervan nader motiveren?
-Is het creëren van deze hoge buffer ingegeven door te verwachten financiële tegenvallers in de toekomst en welke zijn dat dan?
-Wat wordt bedoeld met de zinsnede "...waarbij structurele risico's tweemaal zijn meegenomen"?
- 1B -Wordt deze reservering beschouwd als een voorziening, als een bestemmingsreserve of als een combinatie hiervan?
-Is het mogelijk deze bedragen nader te specificeren?
-Indien sprake van een voorziening, is het dan zo dat dit 'beklemd vermogen' is? D.w.z. dat deze middelen niet concreet ten dienste staan van activiteiten in het kader van maatschappelijke ondersteuning.
- 1C In ons advies van 9 november 2016 hebben wij onze verbazing uitgesproken over de ontstane overschotten in het sociale domein bij de gemeente De Bilt over de jaren 2015 en 2016.¹
Natuurlijk is een risicoreservering noodzakelijk, maar een (structurele) onderbenutting van middelen in het sociale domein is niet in het directe belang van de inwoners van onze gemeente.
-Bent u het eens met de reactie van de Staatssecretaris die aangeeft, dat gemeenten hun overschot dienen in te zetten voor verbetering van de kwaliteit van het bestaande beleid?
-Welke concrete acties heeft u naar aanleiding hiervan ondernomen?
- 2 In de Kadernota is een begrotingsregel opgenomen met als titel "Fonds Verduurzaming en Toegankelijkheid". Voor de komende vier jaar wordt ieder jaar € 100.000,- gereserveerd.
Dit wordt als volgt verwoord:
"Het verduurzamen en verbeteren van de fysieke toegankelijkheid is een prioriteit van ons college. Wij hebben hierin een voorbeeldrol naar de samenleving".
- De gemeenteraad heeft op 22 juni 2017 een motie goedgekeurd om het Fonds Verduurzaming en Toegankelijkheid structureel te verhogen met € 100.000,- waardoor jaarlijks € 200.000,- beschikbaar is.
-Wij vinden de combinatie tussen duurzaamheid en toegankelijkheid niet logisch. Temeer daar blijkt, dat het extra structurele bedrag uitsluitend bestemd wordt voor duurzaamheidsmaatregelen.
In het kader van het VN-Verdrag en de Inclusieve Samenleving blijft er nu dus relatief weinig over om de fysieke toegankelijkheid van (maatschappelijke) gebouwen te bewerkstelligen. Het blijft überhaupt onduidelijk hoeveel geld er in de pot zit voor het onderdeel toegankelijkheid.

¹ Op een landelijk budget van € 24.4 miljard bestemd voor het sociale domein hebben gemeenten in 2015 in totaal € 1.2 miljard over gehouden. Volgens onderzoekers zouden overschotten ontstaan doordat gemeenten vooral krap zouden budgetteren. Ook in de gemeente De Bilt was sprake van een substantieel overschot.

Naar onze mening komt uw eerder genoemde voorbeeldrol bij dit onderdeel niet zo goed uit de verf.

-Wij pleiten er daarom voor om beide onderdelen niet in één fonds onder te brengen, maar hiervoor aparte begrotingsposten te maken. Kunt u deze ont koppeling onderschrijven?

2 Nota Financiële Resultaten Sociaal Domein 2016 / Specificatie en Verklaring

Resultaten Jeugdhulp:

- 1 Als verklaring voor het omslaan van het overschot in de jeugdhulp in 2015 naar een tekort in 2016 wordt aangegeven dat dit komt door de bevoegdheid van huisartsen om door te verwijzen (waar de gemeente thans geen zicht op heeft) en het declaratiemoment van GGZ instellingen.
-Nu de oorzaken achterhaald zijn is het dan haalbaar om voor volgende begrotingen de kosten meer realistisch in te schatten?
- 2 Zowel ten aanzien van de component “Overhead” als “Toeleiding en Vernieuwing” is sprake van formatie-uitbreiding en versterking van het team van Centrum Jeugd en Gezin door generalisten.
-Kunt u een overzicht verstrekken van de eventuele wachtlijsten en wachttijden bij de instellingen?
-Heeft deze kwantitatieve- en kwalitatieve versterking geleid tot het terugdringen van eventuele wachtlijsten en wachttijden?
-Kunt een indicatie geven met hoeveel de wachtlijsten en wachttijden zijn terug gedrongen?
- 3 De kosten die zijn gemaakt in het kader van persoonsgebonden budgetten zijn lager dan geraamd en iets hoger dan de kosten in 2015.
-Is hier een verklaring voor te geven?
- 4 In het kostenoverzicht resultaten jeugdhulp is een zeer forse daling van de kosten zichtbaar bij de component Regionale Risicodeling. De kosten zijn gedaald van €1.062.597 in 2015 naar € 140.000 in 2016.
-Verwacht U dat deze kostenverlaging incidenteel of structureel van aard is?
- 5 Teneinde realistischer te kunnen begroten en ter versterking van de planning en control cyclus bent u voornemens om afspraken te maken met de instellingen over het tijdig aanleveren van gegevens. U geeft aan dat instellingen niet verplicht zijn aan deze afspraken mee te werken.
-Teneinde ‘blackbox’ fenomenen uit te sluiten kunnen wij deze maatregelen dan ook van harte ondersteunen.
Uiteraard dient dit in goed overleg met betrokkenen plaats te vinden, maar iets steviger optreden als publiek verantwoordelijke organisatie c.q. gemeentelijke autoriteit zou worden toegejuicht. Het gaat immers om publiek geld.

- 6 Om de stijgende zorgkosten voor jeugdhulp aan te pakken gaat de portefeuillehouder op zo kort mogelijke termijn in gesprek met de huisartsen. Doel hiervan is om zoveel mogelijk sluitende afspraken te maken over de inzet van lichtere vormen van zorg alvorens over te gaan tot de inzet van zwaardere vormen van zorg.
- Wij vinden dit een ongewenste ontwikkeling. Wij vragen ons dan ook af of de portefeuillehouder hiermee op de stoel van de huisarts gaat zitten. Uiteindelijk is de huisarts de deskundige en zijn oordeel moet los staan van externe (politieke) interventies.

Resultaten WMO:

- 1 In paragraaf 3.2.1 schrijft u, dat in 2016 het Sociaal Team is uitgebreid met 4 fte.
- Volgens ons is dit pas in 2017 gebeurd en kan dit daarom geen effect hebben op het financieel resultaat 2016.
 - Betreft dit uitsluitend structurele formatieplaatsen?
 - Zijn door deze kwantitatieve versterking eventuele wachtlijsten en wachttijden verkleind?
 - En zo ja hoeveel bedraagt die verkleining van wachtlijsten en wachttijden?
- 2 Hulp bij het huishouden 1 is afgeschaft waardoor de totale zorgkosten Hulp bij het Huishouden met € 600.000 zijn afgenomen.
- Vanwege een rechterlijke uitspraak dient er voor 2017 toch weer maatwerk op dit vlak te worden geleverd.
- Wat zijn Uw verwachtingen ten aanzien van het opnieuw gebruik van deze voorziening door cliënten?
 - heeft u zicht op het aanbod en vraag ten aanzien van de wijkverpleging en hoe is de relatie van wijkverpleegkundigen met het Sociaal team?

Ontwikkeling Rijksbijdrage:

- 1 U constateert dat de meerjaren budgetopbouw vanuit het Rijk naar gemeenten voor onze gemeente leidt tot een stabilisatie met betrekking tot het Jeugdhulpbudget en de WMO-taken.
- Dit is niet het geval bij het participatiebudget; dit neemt sterk in omvang af.
- Welke bezuinigingen gaat U op dat laatste terrein uitvoeren en wat betekent de ombouw van BIGA naar een Social Enterprise onderneming?
- 2 In paragraaf 4.1. geeft u aan, dat het Rijk overweegt de budgetopbouw per gemeente aan te passen.
- Biedt dit de gemeente meer voordelen, dan het huidige systeem waarbij budgetopbouw plaats vindt op basis van de woonplaats van de ouders?

Wij hopen u voor dit moment naar behoren te hebben geïnformeerd en wachten Uw gemotiveerde reactie met belangstelling af.

Met vriendelijke groet,

Hans Voogt

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein i.o.

c.c. Mevrouw Tolinda de Vries